

Enric Sanmartí Grego.

Cal dir d'entrada que el títol d'aquesta assignatura és del tot ambigu pel fet de no anar explicat mitjançant un adjectiu que permeti de definir de quina part de l'arqueologia es tracta, ja que si solament parlem d'arqueologia tout court., hom pot explicar durant el curs el que vulgui de la cultura material de les societats pretèrites des del Paleolític fins al segle XIX sense per això deixar ni un sol moment el camp d'aquesta matèria.

Etimològicament el mot Arqueologia vol dir tractat de les coses velles o antigues, i els grecs, sigularment Tucídides, empraren el terme com a sinònim d'història. Avui, però, arqueologia, sobretot a Europa, s'utilitza per a designar el que hom considera una ciència auxiliar de la Història, per bé que també, sobretot als USA, els militants de l'anomenada New Archeology pensen que l'arqueologia ha de ser una ciència per se, i intenten de fer-la esdevenir una espècie de Paleoantropologia Cultural que pretén explicar d'una manera que vol ser total i globalitzadora l'estructura cultural de les societats que ens han precedit. Per la nostra banda creiem en la necessitat de fer la síntesi d'ambdues tendències i reconeixem l'ineludible deure que tenim els arqueòlegs de formació literaria de reciclar-nos en el sentit d'aprofitar millor les experiències vingudes del camp de les ciències de la naturalesa. Semblantment pensem que al parlar d'arqueologia cal bandejar definitivament certes etiquetes minutzadores que sempre troben acompanyant el terme Arqueologia; tals com Clàssica, Medieval, Industrial, i propugnem que degut a que, en última instància d'Arqueologia solament n'hi ha una, parlem únicament d'Arqueologia Prehistòrica o d'Arqueologia Històrica, segons tractem amb mètode arqueològic societats desconeixadores de l'escriptura o societats lletrades. Davant el dilema d'haver de fer un curs d'Arqueologia Prehistòrica o d'Arqueologia Històrica i donat que a Primer Curs ja hi ha una

Prehistòria obligatòria, hom pensa que val més decantar-se a fer un curs de l'Arqueologia dels temps històrics centrada al voltant del món mediterrani durant els dos darrers mil·lennis abans de Crist.

D'altra banda, posem també que val la pena d'explicar també durant el primer trimestre del curs unes nocions sobre el mètode arqueològic, de manera que permeti fer comprendre a l'alumne, a través de l'anàlisi del procediments dels que es val l'arqueòleg per aplegar materials, com s'obtenen aquests darrers i com esdevenen documents a partir dels quals hom extreu informació històrica.

Finalment hem de dir que donat el caire que té la matèria impartida moltes de les classes es fan utilitzant diapositives per millor il·lustrar les explicacions i que dins de les possibilitats es realitzen algunes excursions als jaciments arqueològics més importants del nostre entorn més proper.

ESQUEMA ORIENTADOR:

L'Arqueologia com a mètode:

1. Arqueologia prehistòrica i Arqueologia Històrica.
2. La prospecció.
3. L'excavació arqueològica i els seus problemes.
4. La datació i els seus mètodes.
5. Concepte de cronologia absoluta i de cronologia relativa.
6. El Mètode estratigràfic.
7. El Mètode comparatiu.
8. El Mètode tipològic.
9. Els Mètodes físico-químics.
10. Arqueologia i medi ambient.
11. Arqueologia Terrestre.
12. Arqueologia Subaquàtica.
13. Relacions de l'Arqueologia i demés ciències de la Història : epigrafia, numismàtica, ceramologia, etc...
14. Arqueologia i Ciències Experimentals: reconstrucció paleoetnològica

de les societats pretèrites.

Arqueologia del Mediterrani a l'època històrica:

15. Arqueologia de Grècia.
16. Arqueologia d'Itàlia.
17. Arqueologia fenícia.
18. Arqueologia púnica.
19. Arqueologia etrusca.
20. Arqueologia ibèrica.
21. Arqueologia de Roma.